

UKA 2016/007-02

15-11-2016

Anden behandling af forslag til finanslove 2017.

Indledningsvis er vi fra Partii Naleraq glade for og er forventningsfulde over for den nu igangværende koalitionsaftale, der for alvor skal til at bane bedre veje for daglig dags vilkår for mindste og mellemindkomst familier. Og dertil kan vi fra Partii Naleraq melde, at vi uden tvivl vil arbejde for det samme.

Derfor skal vi på det kraftigste opfordre til, at der til 3. Behandling af finanslovs forslaget fremsættes betydelige og mærkbare forbedringsforslag til pensionister og førtidspensionister.

Netop fordi vi til anden behandling af finanslovsforslaget kan se, at alderspensioner og førtidspensioner fortsat skal beregnes ud fra ægtefællens indkomst, trods man allerede sidste år varslede om, at alderspensioner og førtidspensioner udbetales uanset ægtefællens indkomst.

Netop også fordi, sådan som det nu foreslås er, at alderspensionen, der ikke påvirkes af ægtefællens indkomst sat til kr 60.350 årligt, der ligeligt deles månedligt ca. kr 5000 før skat ved alle, at disse ikke række til livets fornødenheder for hele måneden.

Derfor indskærper vi for vores koalitions partnere, at det er tvingende nødvendigt at søge mærkbare lettelse for mindste og mellemindkomst familier.

Netop fordi mange af mindste og mellemindkomst familier har det meget svært ved at få økonomien til at hænge sammen også til huslejen, hvorfor man af familierne er smidt ud af boligen.

Trods flere og flere blev smidt ud af deres bolig og ikke mindst trods førtidspensionist ved sidste sommer fremsætter deres kæmpe utilfredshed om fratagelse af deres førtidspension, fremgår ved herværende konto 20.05.20. Bl.a.

"Bloktilskuddet nedsættes med 2,5 mio. la. i 2017 som følge af udgifterne til boligsikring i 2015 har været lavere end budgetteret. Bloktilskuddet nedsættes med 15,5 mio. kr. i 2017 som følge af udgifterne til førtidspension i 2015 har været væsentligt lavere end budgetteret"

Vi skal derfor venligst opfordre Naalakkersuisut til at tage initiativer til at lette boligproblemer for mindste- og mellemindkomst familier, istedet for at foretage besparelse af uforbrugte midler, der egentlig ellers var afsat til disse.

Nøje planlægning af anlægsopgaver i forbindelse Sanering og nybygning af lejeboliger er nødvendigt, ikke mindst for at sikre arbejde til herboende håndværkere, der i højere grad også sørger for ansættelse af lærlinge.

Meget dyrt drift af boligselskaber og til tider ikke kan finansieres af lejere kræves vurderes nærmere. Vi mener, at lovgivningen skal smidiggøres, således lejerne kan nemmere overtage/købe boligerne.

Der henstod lidt over 1 mia kr i bygge- og anlægsfonden ultimo 2015, hvorfor vi er interesseret i at vide, hvor meget der nu henstod i denne fond, idet mange herboende firmaer mangler arbejde i flere steder på kysten.

Det er derfor i dette forslag ikke nok, at der kun er taget nogle af byerne med i planlægningen alene.

Nyanskaffet bolig i Nuuk, som har stået tomt i de sidste 2 år, står stadigvæk ubrugt og som ellers er beregnet til personer og familier, der har bolig problemer søges nu anvendt til formålet, hvilket vi er tilfredse med og støtter, at denne sælges til Kommuneqarfik Sermersooq.

Vi skal opfordre til, at tilvejebringe ten for brugerne og for hele samfundet tilfredsstillende aftale om servicekontrakt vedr. Servicering af rejsende i Sydgrønland og Diskobugten, i samarbejde med forbrugerene.

Netop fordi man må erkende, at den for Diskobugten og for Sydgrønland indgået og underskrevet servicekontrakt vedrørende passager transport var mangelfuld og ikke behandlet tilfredsstillende.

I kraft af positiv udvikling for reje og fiskepriser, har gode forventninger og støtter derfor forslaget om mere indtægt på kr 10 mio i 2017, men skal samtidig opfordre Naalakkersuisut til at sørge for, at alt tildelt fiskekvoter fiskes op.

Vi skal også opfordre til, at fiskeri efter makrel forberedes og planlægges i god tid, således tildeling af kvoter kan ske hurtigst muligt og i videst muligt omfang til herboende fiskere.

Vi er glade for, at Naalakkersuisut har vel modtaget Genetablerings støtteordning, som vi foreslog bl.a. Ved forhandlingen og vi regner også med, at rådgivning støtten til fiskere tilbageføres til KNAPK, således rådgivningen kan ske på tæt hold med fiskerne.

Ændringsforslag til gavn for børn og unges ve og vel støttes fuldtud og ikke mindst tiltag vedr. mindste og mellemindkomst familiers fritagelse for betaling til deres børn optagelse på efterskoler støttes ligeledes.

Naalakkersuisut opfordres til at arbejde ihærdigt for at vores fiskeprodukter sælges direkte ud i verdens markeder.

Vi skal også opfordre Naalakkersuisut at tage initiativer til at etablere egen bank og forsikringselskab, idet vi ikke har råd til at lagde pengestrømmen fortsætte ud af landet og lagde som ingenting også hvad angår udenlandshandel.

Vi mangler finansiering til mange bygge- og anlægsplaner, hvorfor vi er interesseret i at vide, hvorfor landskassen kun må tage udenlandslån svarende til 75 % af landskassens omsætning og med hvilken lovhjemmel.

Afslutningsvis kan vi fra Partii Naleraq støtte tanken om en evt. Nedsættelse af selskabskat.

Til aller sidst kræver vi fra Partii Naleraq at alle udgifter i Inatsisartut Bureau redegøres og synliggøres således at de er transparente i forhold til offentligheden.

Med disse bemærkninger er vi rede til at stemme for det meste ændringsforslagene.

Anthon Frederiksen